

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL ELEKTROS ENERGETIKOS IR GAMTINIŲ DUJŲ ĮMONIŲ REGULIUOJAMOSIOS VEIKLOS ATASKAITŲ PATIKROS TECHNINĖS UŽDUOTIES PATVIRTINIMO

2020 m.

d. Nr. O3E-

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 31 punktu bei atsižvelgdama į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) 2020 m. kovo 31 d. nutarimą Nr. O3E-262 „Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2019 m. rugsėjo 2 d. nutarimu Nr. O3E-386 „Dėl Reguluojamosios veiklos ataskaitų patikros techninės užduoties patvirtinimo“ patvirtintos Reguluojamosios veiklos ataskaitų patikros techninės užduoties galiojimo pratęsimo“ ir į Tarybos Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus ir Dujų skyriaus 2020 m. d. pažymą

Nr. O5E- „Dėl Elektros energetikos ir gamtinių dujų įmonių reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros techninės užduoties patvirtinimo“, Taryba n u t a r i a :

1. Patvirtinti Elektros energetikos ir gamtinių dujų įmonių reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros techninę užduotį (toliau – Techninė užduotis) (pridedama).

2. Nustatyti, kad:

2.1. šiuo nutarimu patvirtinta Techninė užduotis taikoma žemiau nurodytų energetikos įmonių reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikrai:

2.1.1. elektros energijos skirstomųjų tinklų operatorių ir gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorių, aptarnaujančių mažiau kaip 100 tūkst. vartotojų;

2.1.2. suskystintų naftos dujų veiklą vykdančių įmonių;

2.1.3. elektros energetikos įmonių, pripažintų turinčiomis didelę įtaką rinkoje teikiant Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-468 „Dėl Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 9.1.1.5 ir 9.1.2.5 papunkčiuose nurodytą paslaugą, ir (ar) teikiančių Aprašo 9.1.1.7 ir 9.1.2.7 papunkčiuose nurodytą paslaugą, kurios kaina yra valstybės reguliuojama, kai:

2.1.3.1. elektros energetikos įmonės faktiškai gautos pajamos per paskutinius trejus metus iš Aprašo 9.1.1.5, 9.1.1.7, 9.1.2.5 ir 9.1.2.7 papunkčiuose nurodytų paslaugų sudaro ne daugiau kaip 5 proc. visų trejų metų elektros energetikos įmonės vykdomų veiklų pajamų ir

2.1.3.2. elektros energetikos įmonė, be Aprašo 9.1.1.5, 9.1.1.7, 9.1.2.5 ir 9.1.2.7 papunkčiuose ir šio nutarimo 2.1.1 papunktyje nurodytų paslaugų, neteikia kitų paslaugų, kurių kaina yra valstybės reguliuojama;

2.2. remiantis šiuo nutarimu patvirtinta Technine užduotimi, turi būti atliekamos šio nutarimo 2.1 papunktyje nurodytų energetikos įmonių 2020 metų ataskaitinio laikotarpio (finansinių metų), o kurių finansiniai metai nesutampa su kalendoriniais metais, 2020–2021 metų ataskaitinio laikotarpio (finansinių metų) reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros;

2.3. šio nutarimo 2.1 papunktyje nurodytos energetikos įmonės, atlikdamos 2020 metų ataskaitinio laikotarpio (finansinių metų), o kurių finansiniai metai nesutampa su kalendoriniais metais, 2020–2021 metų ataskaitinio laikotarpio (finansinių metų), reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikrą, gali vadovautis Tarybos 2019 m. rugsėjo 2 d. nutarimu Nr. O3E-386 „Dėl Reguluojamosios veiklos ataskaitų patikros techninės užduoties patvirtinimo“ patvirtinta Reguluojamosios veiklos ataskaitų patikros technine užduotimi.

Tarybos pirmininkas

ELEKTROS ENERGETIKOS IR GAMTINIŲ DUJŲ ĮMONIŲ REGULIUOJAMOSIOS VEIKLOS ATASKAITŲ PATIKROS TECHNINĖ UŽDUOTIS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Elektros energetikos ir gamtinių dujų įmonių reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros techninė užduotis (toliau – Techninė užduotis) yra skirta žemiau nurodytų energetikos įmonių (toliau – Įmonė) reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikrai (toliau – Patikra) atlikti Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 16¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka:

1.1. elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus ir gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriaus, aptarnaujančio mažiau kaip 100 tūkst. vartotojų;

1.2. suskystintų naftos dujų veiklą vykdančios įmonės;

1.3. elektros energetikos įmonės, pripažintos turinčia didelę įtaką rinkoje teikiant Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-468 „Dėl Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Elektros energetikos įmonių apskaitos aprašas), 9.1.1.5 ir 9.1.2.5 papunkčiuose nurodytą paslaugą ir (ar) teikiančios Elektros energetikos įmonių apskaitos aprašo 9.1.1.7 ir 9.1.2.7 papunkčiuose nurodytą paslaugą, kurios kaina yra valstybės reguliuojama, kai:

1.3.1. elektros energetikos įmonės faktiškai gautos pajamos per paskutinius trejus metus iš Elektros energetikos įmonių apskaitos aprašo 9.1.1.5, 9.1.1.7, 9.1.2.5 ir 9.1.2.7 papunkčiuose nurodytų paslaugų sudaro ne daugiau kaip 5 proc. visų trejų metų elektros energetikos įmonės vykdomų veiklų pajamų ir

1.3.2. elektros energetikos įmonė, be Elektros energetikos įmonių apskaitos aprašo 9.1.1.5, 9.1.1.7, 9.1.2.5 ir 9.1.2.7 papunkčiuose ir Techninės užduoties 1.1 papunktyje nurodytų paslaugų, neteikia kitų paslaugų, kurių kaina yra valstybės reguliuojama.

2. Patikros tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar Įmonės metinės reguliuojamosios veiklos ataskaitos (toliau – RVA) kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir Įmonės RVA teikiami duomenys atitinka Tarybos nustatytus reikalavimus.

3. Patikra atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, Tarptautinės audito ir patikinimo standartų valdybos (angl. *International Auditing and Assurance Standards Boards*) patvirtintu 800-uoju tarptautiniu audito standartu (persvarstytu) „Specialūs svarstymai – pagal specialios paskirties tvarką sudarytų finansinių ataskaitų auditas“ ir kitais taikytiniais tarptautiniais audito standartais (toliau – TAS), kaip tai numato minėtas 800-asis TAS, Įmonės patvirtintu Reguliavimo apskaitos sistemos laisvos formos aprašu (toliau – RAS aprašas), šia Technine užduotimi bei taikytiniais teisės aktais, atsižvelgiant į sektorių, kuriame veikia Įmonė:

3.1. Energetikos įstatymu;

3.2. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymu;

3.3. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu;

3.4. Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodika, patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) 2009 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. O3-107 „Dėl Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikos“;

3.5. Elektros energetikos įmonių apskaitos aprašu;

3.6. Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašu, patvirtintu Tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-464 „Dėl Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Gamtinių dujų įmonių apskaitos aprašas);

3.7. Centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainų nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2013 m. spalio 3 d. Nr. O3-432 „Dėl Centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – SND metodika);

3.8. individualiais teisės aktais, priimtais Tarybos Įmonės atžvilgiu ir numatančiais reikalavimus Įmonės apskaitos atskyrimui ir sąnaudų paskirstymui.

4. Patikrą gali atlikti tik Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo nustatyta tvarka į audito įmonių sąrašą įrašyta audito įmonė arba auditorius, kuris audito veikla verčiasi savarankiškai (toliau – Audito įmonė).

5. Audito įmonė, atliekanti Patikrą, privalo laikytis Tarptautinės buhalterijų federacijos patvirtintame Buhalterių profesionalų etikos kodekse nustatytų profesinės etikos principų ir turi būti nepriklausoma nuo Įmonės.

6. Techninėje užduotyje vartojamos sąvokos apibrėžtos Energetikos įstatyme, Gamtinių dujų įstatyme, Elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme, Verslo apskaitos standartuose bei Tarptautiniuose apskaitos standartuose, Gamtinių dujų įmonių apskaitos apraše, Elektros energetikos įmonių apskaitos apraše, SND metodikoje ir kituose teisės aktuose, kuriais vadovaujantis Įmonė tvarko savo buhalterinę apskaitą, atlieka apskaitos atskyrimą bei sąnaudų paskirstymą, rengia finansinę atskaitomybę bei reguliuojamosios veiklos ataskaitas.

II SKYRIUS

ĮMONĖS IR AUDITO ĮMONĖS PAREIGOS ORGANIZUOJANT IR VYKDANT PATIKRĄ

7. Audito įmonės pareigos:

7.1. atlikti Patikrą vadovaujantis Techninės užduoties reikalavimais ir sutarties dėl Patikros atlikimo sąlygomis;

7.2. pateikti Patikros išvadą ir (jei Audito įmonė turi pastebėjimų ir (arba) rekomendacijų dėl energetikos įmonės reguliavimo apskaitos sistemos (toliau – RAS) tobulinimo) Rekomendacijų laišką;

7.3. dokumentuoti atliktas Patikros procedūras ir saugoti darbo dokumentus pagal Techninės užduoties V skyriuje nustatytus reikalavimus.

8. Tikrinamos Įmonės pareigos:

8.1. prieš Patikros pradžią pateikti Audito įmonei žemiau nurodytus duomenis:

8.1.1. ataskaitinio laikotarpio RVA;

8.1.2. RAS aprašą, kuriuo remiantis parengtos ataskaitinio laikotarpio RVA;

8.1.3. individualius teisės aktus, priimtus Įmonės atžvilgiu, turinčius įtakos ataskaitinio laikotarpio RVA;

8.1.4. kitą Audito įmonės nurodytą informaciją, būtiną Patikrai pradėti.

8.2. Patikros metu bendradarbiauti su Audito įmone ir pateikti Patikrai atlikti reikalingus duomenis, dokumentus ir kitą informaciją;

8.3. pateikti Audito įmonei pasirašytą Patvirtinimų laišką, kuriame patvirtinama Įmonės vadovybės atsakomybė už tinkamą RVA parengimą pagal teisės aktų reikalavimus, bei kiti dalykai, kurie, Audito įmonės profesiniu vertinimu, yra svarbūs atliekant Patikrą;

8.4. užtikrinti, kad Tarybai per Tarybos Duomenų surinkimo ir analizės informacinę sistemą (DSAIS) teikiamų RVA duomenys atitiktų Patikros metu Audito įmonei pateiktą RVA, dėl kurių pateikiama Patikros išvada, duomenis.

III SKYRIUS

PATIKROS OBJEKTAS IR PATIKROS ATLIKIMO GAIRĖS

9. Patikros objektas yra Įmonės RVA ir jų atitiktis Tarybos patvirtintiems RAS reikalavimams išdėstytiems Elektros energetikos įmonių apskaitos apraše, Gamtinių dujų įmonių apskaitos apraše, SND metodikoje ir RAS aprašui.

10. Audito įmonė, atlikusi Patikrą, pateikia Patikros išvadą dėl šiame Techninės užduoties punkte nurodytų RVA:

10.1. Techninės užduoties 1.1 papunktyje nurodyto elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus atveju:

10.1.1. konsoliduota pelno (nuostolio) ataskaitos;

10.1.2. verslo vienetų ir paslaugų (produktų) ilgalaikio turto vertės ir nusidėvėjimo ataskaitos;

10.1.3. pajamų ir sąnaudų ataskaitos;

10.2. Techninės užduoties 1.1 papunktyje nurodyto gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriaus atveju:

10.2.1. konsoliduota pelno (nuostolio) ataskaitos;

10.2.2. ilgalaikio turto vertės ir nusidėvėjimo ataskaitos;

10.2.3. pajamų ir sąnaudų ataskaitos;

10.3. Techninės užduoties 1.2 papunktyje nurodytos Įmonės atveju duomenų suvestinė SND kainai nustatyti;

10.4. Techninės užduoties 1.3 papunktyje nurodytos Įmonės atveju:

10.4.1. Elektros energetikos įmonės, nurodytos Aprašo 10¹ punkte, pelno (nuostolių) ataskaitos;

10.4.2. Elektros energetikos įmonės, nurodytos Aprašo 10¹ punkte, Aprašo 9.1.1.5, 9.1.1.7, 9.1.2.5 ir 9.1.2.7 papunkčiuose nurodytų paslaugų ilgalaikio turto vertės ir nusidėvėjimo ataskaitos;

11. Audito įmonė turi susipažinti su visomis RVA tiek, kiek, Audito įmonės profesiniu vertinimu, būtina, kad Audito įmonė galėtų pateikti Patikros išvadą.

12. RVA formą ir rengimo principus nustato:

12.1. Techninės užduoties 1.1 papunktyje nurodytam elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriumi ir Techninės užduoties 1.3 papunktyje nurodytai Įmonei – Elektros energetikos įmonių apskaitos aprašas;

12.2. Techninės užduoties 1.1 papunktyje nurodytam gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriumi – Gamtinių dujų įmonių apskaitos aprašas;

12.3. Techninės užduoties 1.2 papunktyje nurodytai Įmonei – SND metodika.

13. Atlikdama Patikrą, kaip to reikalauja 315-asis TAS „Reikšmingo iškraipymo rizikos nustatymas ir įvertinimas susipažįstant su įmone ir jos aplinka“, Audito įmonė privalo susipažinti su Įmonės RAS bei Įmonės RAS aprašu tam, kad įvertintų reikšmingų iškraipymų riziką ir tinkamai suplanuotų bei atliktų Patikrą.

14. Nustatydamas reikšmingumą, be kitų reikšmingumui nustatyti taikomų TAS reikalavimų, auditorius taip pat turi atsižvelgti ir į tai, kad pagrindinis Patikros išvados naudotojas yra Taryba, ir į tai, kad Taryba remiasi RVA, nustatydama kainas galutiniams vartotojams.

15. Atlikdama Patikrą, Audito įmonė turi patikrinti, ar bendri suminiai ataskaitų finansiniai duomenys matematiškai sutampa su tikrinamomis RVA.

16. Be kitų procedūrų, kurias Audito įmonė atlieka pagal TAS reikalavimus, Patikros metu tikrindama paskirstymo kriterijų sąrašą Audito įmonė turi atsižvelgti į šiuos dalykus:

16.1 Audito įmonė, vadovaudamasi TAS reikalavimais dėl atrankos taikymo atliekant auditą, turi patikrinti:

16.1.1. ar Įmonė ataskaitinio laikotarpio pajamoms, sąnaudoms ir ilgalaikiui turtui paskirstyti taiko paskirstymo kriterijus, nurodytus Įmonės RAS apraše;

16.1.2. ar Įmonės faktiškai pritaikytos paskirstymo kriterijų vertės atitinka paskirstymo kriterijų vertes, nurodytas paskirstymo kriterijų sąraše;

16.1.3. matematinį paskirstymo kriterijų pritaikymo teisingumą paskirstant pajamas, sąnaudas ir turtą;

16.2. už paskirstymo kriterijų sąrašo tinkamumą yra atsakinga Įmonės vadovybė. Auditorius nėra atsakingas už paskirstymo kriterijų sąrašo tinkamumo patvirtinimą. Rekomenduojama, kad Įmonės vadovybės atsakomybė ir patvirtinimai dėl paskirstymo kriterijų teisingumo ir tinkamumo būtų įtraukiami į vadovybės patvirtinimų laišką.

17. Patikros metu pastebėti Įmonės RAS trūkumai ir (arba) auditoriaus rekomendacijos dėl Įmonės RAS tobulinimo pateikiamos Įmonės vadovybei raštu Rekomendacijų laiške.

IV SKYRIUS PATIKROS REZULTATAI

18. Patikros rezultatai turi būti įforminti Patikros išvadoje, parengtoje vadovaujantis 800-ojo ir kitų TAS reikalavimais.

19. Audito įmonės pasirašyta Patikros išvada ir (jei turi atitinkamų pastebėjimų) Rekomendacijų laiškas kartu su Patikrai atlikti naudota esmine informacija (ataskaitinio laikotarpio RVA ir kita svarbi informacija, reikalinga Patikros rezultatų vertinimui) turi būti pateikta Įmonei.

20. Įmonė, teisės aktų nustatyta tvarka teikdama Patikros išvadą Tarybai, kartu turi pateikti visą 19 punkte nurodytą esminę informaciją.

21. Taryba turi teisę kreiptis į Įmonę ir Audito įmonę dėl papildomos informacijos, paaiškinimų, susijusių su atlikta Patikra, bei paaiškinimus pagrindžiančių duomenų ir dokumentų pateikimo.

V SKYRIUS PATIKROS PROCEDŪRŲ DOKUMENTAVIMAS IR DARBO DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS

22. Vadovaujantis TAS, Audito įmonė turi dokumentuoti dalykus, kurie svarbūs pateikiant įrodymus, pagrindžiančius Patikros išvadą, ir įrodymus, kad užduotis atlikta vadovaujantis TAS ir Techninės užduoties sąlygomis.

23. Audito įmonė su Patikra susijusius darbo dokumentus kartu su juos pagrindžiančių Įmonės arba Tarybos pateiktų dokumentų, kai jie reikalingi, kopijomis pasilieka savo nuosavybėje ir saugo Finansinių ataskaitų audito įstatyme nustatyta tvarka bei užtikrina Įmonės duomenų konfidencialumą.